

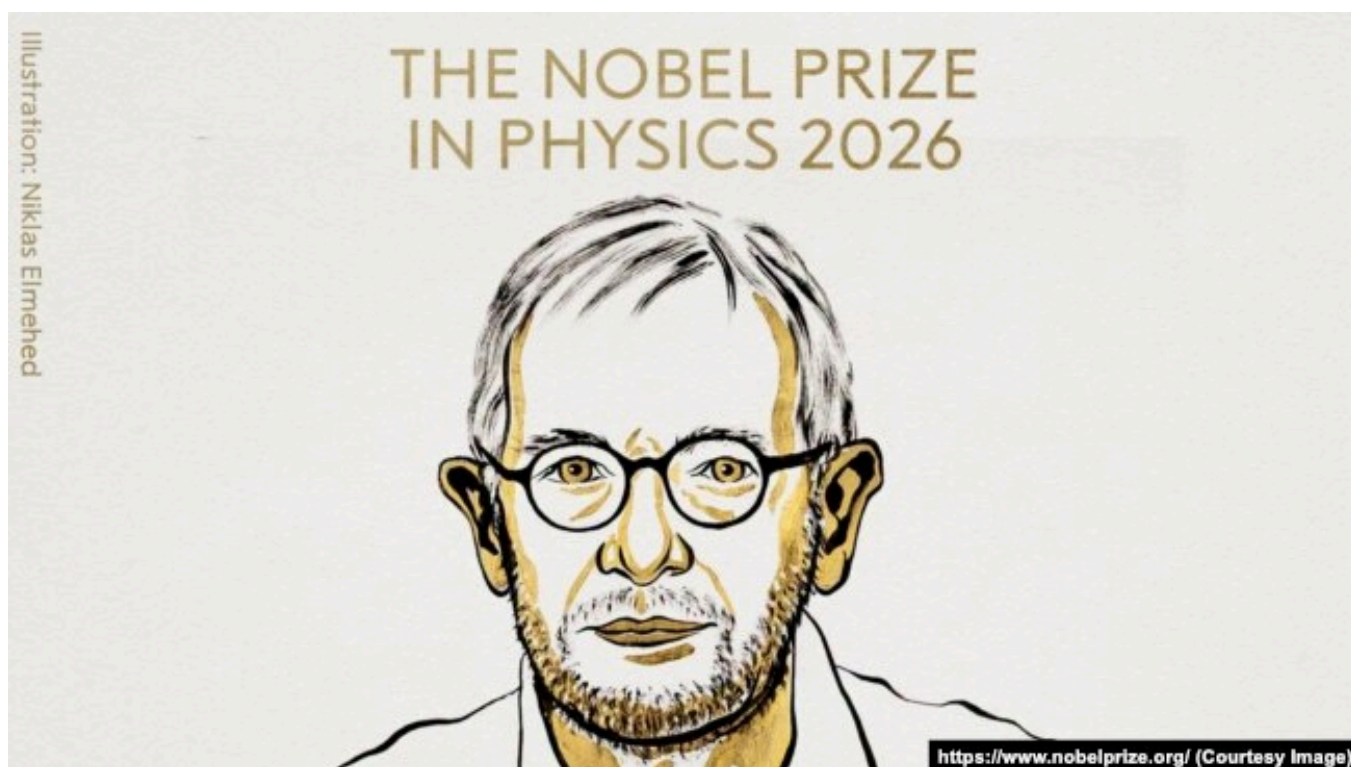
[View the original article](#)

دانش و فناوری

یک فیزیکدان بلژیکی-آمریکایی برای «ذرات شبیح‌گون» برندهٔ جایزهٔ نوبل فیزیک ۲۰۲۶ شد

راديو فردا

۱۴/مهر/۱۴۰۵

یک فیزیکدان بلژیکی-آمریکایی روز سه‌شنبه ۱۴ مهر به‌دلیل کار پیشگامانه‌اش در ایجاد یک رصدخانه برای شناسایی برخی از گریزان‌ترین ذرات جهان، یعنی نوترینوهای پرانرژی، و چگونگی شکل‌گیری آن‌ها، برندهٔ جایزهٔ نوبل فیزیک ۲۰۲۶ شد.

فرانسیس هالزن در تحقیقات خود دریافت که یخ‌های قطب جنوب می‌توانند برای ردیابی نوترینوها به کار روند؛ ذراتی که گاهی به‌دلیل عبورشان از زمین و بدن انسان بی‌آن‌که اثری بر جا بگذارند، «ذرات شبیح‌گون» نامیده می‌شوند و تنها در مواردی بسیار نادر با ماده برهم‌کنش دارند.

اوا اولسون از آکادمی سلطنتی علوم سوئد در یک نشست خبری گفت: «این پیام‌آوران، اطلاعاتی از کیهان با خود می‌آورند. آن‌ها دریچه‌ای به کهکشان‌های دوردست می‌گشایند و درباره فرایندهای مربوط به انفجار ستارگان به ما خبر می‌دهند».

آکادمی سلطنتی علوم سوئد اعلام کرد که برهم‌کنش‌های نوترینویی ثبت‌شده توسط رصدخانه آیس‌کیوب در جنوبگان، اطلاعاتی درباره چگونگی تولید نوترینوهای پرانرژی در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهد و حتی ممکن است به کشف پدیده‌های کیهانی ناشناخته بینجامد.

مارک پیرس، رئیس کمیته نوبل فیزیک، در بیانیه‌ای گفت: «فرانسیس هالزن هدایت یک تیم بین‌المللی از پژوهشگران و مهندسان را بر عهده داشته که ابزاری شگفت‌انگیز در اختیار ما قرار داده‌اند».

او افزود: «پشتکار و بینش علمی او راه را برای نوع تازه‌ای از اخترشناسی هموار کرده است».

مجله آمریکایی «اسمیتسونیان» در سال ۲۰۱۴، هنگام اعطای یکی از جوایز «نبوغ» خود به هالزن، او را «مرد نوترینو» نامید و از او به‌خاطر «آزمایشی شگفت‌انگیز که آغازگر عصری تازه در اخترشناسی است» تقدیر کرد.

این مجله حتی کمیکی درباره زندگی او با عنوان «چگونه جست‌وجوی کیهان توسط یک فیزیکدان در جنوبگان اوج گرفت» منتشر کرد.

برندگان جایزه نوبل فیزیک توسط آکادمی سلطنتی علوم سوئد انتخاب می‌شوند و در مجموع جایزه‌ای به مبلغ ۱۲ میلیون کرون سوئد (۱.۲ میلیون دلار) دریافت می‌کنند که در صورت تعدد برندگان میان آن‌ها تقسیم می‌شود.

جوایز نوبل بر اساس وصیت آلفرد نوبل، مخترع و کارآفرین سوئدی، بنیان گذاشته شد؛ ثروتی که بخشی از آن از اختراع دینامیت به دست آمده بود. این جوایز که نخستین بار در سال ۱۹۰۱ اهدا شدند، دستاوردهای علمی، ادبی و صلح را ارج می‌نهند و جایزه اقتصاد بعدها از سوی بانک مرکزی سوئد به آن‌ها افزوده شد.

این جایزه دومین جایزه نوبل امسال بود که پس از معرفی برنده نوبل پزشکی در روز دوشنبه، اعلام شد. برنده نوبل شیمی روز چهارشنبه معرفی خواهد شد.

مدال‌های نوبل در ۱۰ دسامبر، سالروز درگذشت آلفرد نوبل، در مراسمی در استکهلم توسط کارل شانزدهم گوستاف، پادشاه سوئد، به برندگان اهدا می‌شود. پس از آن نیز ضیافتی رسمی و مفصل در تالار شهر استکهلم برگزار می‌شود.

جایزه صلح، تنها جایزه نوبلی که در سوئد اهدا نمی‌شود، به‌طور جداگانه در اسلو، پایتخت نروژ، اعطا می‌شود.

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

دانش و فناوری